

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

03.08.2016 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Банкеръ

✓ Държавният дълг расте

Българинът купува все повече цигари и напитки и все по-малко техника, става ясно от от месечния обзор на икономиката към края на юни на Министерството на финансите. От ведомството на Владислав Горанов отчитат ръст от 3.1% на годишна база на продажбите на дребно. Най-голямо е било търсенето на хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - 8.8%. На второ място с 5.5% ръст се нареждат продажбите на дрехи и обувки.

За втори пореден месец се наблюдава слаба търговия с техника, се посочва в доклада. Като продажбите на компютърна и комуникационна техника са се свили с 8.4% на годишна база, а при битовата техника понижението е било в рамките на 6.7 на сто.

Все по-слабо промишлено производство

От анализа се вижда, че при оборотът на промишлените предприятия през май се е понижил с 5.5%, а производството с 2% спрямо същия период на 2015-та година. Основен принос за този лош резултат според финансистите са оказали производствата на метали и минерални суровини. Слабо производство е отчетено и в тютюневата индустрия, която беше сериозно засегната от решението на водещата компания в отрасъла "Булгартабак холдинг" да затвори една от своите фабрики и да преустанови износа към основния си пазар – Близкия изток.

Ръст на производството е отчетено в химическата и автомобилната индустрии. За пръв път от началото на годината производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия са се повишили. Като същевременно производството на енергийните продукти за вътрешно потребление е намаляло. Спад е усетен и в строителната индустрия, като към края на май той е достигал 11.8% на годишна база.

Безработицата е най-ниска от 7 години насам

Независимо, че по-малко хора са намерили работа през юни безработицата е достигнала най-ниските си нива от 2009 година насам – 8.4%. Като традиционно най-голямо търсене се наблюдаваше при сезонните работници, обясняват финансистите.

Лека инфлация заради горивата и цените на градския транспорт в София

През юни потребителските цени отчетоха леко повишение – с 0.1% спрямо май. Като тук съществен ефект оказаха цените на горивата, които се вдигнаха с 3.8% и тези на туристическите пътувания, които поскъпнаха с 13.3 на сто. За сметка на това, билетите за международни полети поевтиняха с 9.7% през юни. Цените на хранителните продукти и безалкохолните напитки също бяха намалени - с 0.6% средно за месеца, поради поевтиняване на пресните зеленчуци и картофите, съответно с 10.3% и 17.3%. От друга страна, цените на цигарите продължиха да се увеличават, този път с 0.3%, по линия на въведените по-високи акцизи от началото на годината. Заради поскъпването на билетите за градски транспорт в София беше отчетен 0.2% ръст на административните цени.

Отрицателният годишен темп на инфлация се забави до - 1.9%, главно заради значителното забавяне на поевтиняването на хранителните стоки. Въпреки отчетеното поевтиняване с 0.6% спрямо предходния месец, понижението в цените на този компонент на годишна база се сви до -0.1% спрямо юни 2015 година.

Международните цени на суровините запазиха дефлационното си влияние върху цените в България. Като петрола сорт "Брент" продължи да поскъпва и през юни, този път отчитайки нарастване от 3.7% в евро. Въпреки това цената му остана с 22.3% по-ниска от нивото ѝ през юни 2015 година.

Брутния външен дълг е намалял, държавният расте

Брутният външен дълг достигна 35.4 млрд. евро или 77.6% от прогнозния БВП към края на април, а нетният външен дълг представляваше 12.3% от БВП, се посочва в анализа. Като международните валутни резерви се повишиха с 3.2% спрямо предходния месец до 22.44 млрд. евро в края на юни. Според финансистите това увеличение спрямо май се дължеше основно на депозита на правителството в БНБ, който нарасна с 6.5%. Годишният спад при кредитите за частния сектор продължи да се забавя до 0.9% през май, като месечният му растеж бе близък до нулата.

Салдото по консолидираната фискална програма на касова основа към месец май бе положително в размер на 2.77 млрд. лева, което представлява 3.1% от прогнозния БВП и бе формирано от излишък, както по националния бюджет в размер на 1.66 млрд. лева, а по европейските средства достигаше 1.11 млрд. лева.

Размерът на фискалния резерв към 31.05.2016 г. бе 13.4 млрд. лева, включително 11.9 млрд. лева депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 1.5 млрд. лева вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

Държавният дълг нарасна минимално - с 0.1% през май спрямо предходния месец, като възлезе на 13.37 млрд. евро. Вътрешните задължения достигнаха 3.54 млрд. евро, а външните –9.83 млрд. евро. В края на май съотношението на

държавния дълг към БВП достигна 29.3%. Като държавногарантираният дълг бе 285.5 млн. евро или 0.6% от прогнозния БВП.

[Експерт БГ](#)

✓ Очакван спад на индустриалното производство, положителни тенденции при кредитирането

През май индексът на индустриалното производство се понижи до 103.6 пункта, или с 5.1% спрямо април. В сравнение с май 2015 г. индексът също бележи спад, макар и по-слаб - с 1.9%. Въпреки променливата му месечна динамика, неговата средна 12-месечна стойност остана на ниво от 112 пункта, което е малко по-високо от април (111 пункта). Това се отбелязва в месечния макроикономически анализ на "Райфайзенбанк".

"Годишният спад на индустриалното производство е очакван на фона на свиването на разходите за придобиване на дълготрайни активи в промишлеността през миналата година и от относително слабата конкурентоспособност на българската индустрия", коментира икономическият анализатор на "Райфайзенбанк" Емил Калчев.

Оборотът на вътрешната търговия също спадна на годишна база с 3.4%, движена от спада в търговията на едро със 7.4% на годишна база през май. От друга страна, продажбите на автомобили и мотоциклети, които се увеличават на годишна база от април 2013 г. насам, регистрираха ръст от 8.9%, а търговията на дребно от 3.1% на годишна база. Поради значителния относителен дял на търговията на едро в общия оборот на търговията, техният положителен оборот не можа да преодолее общия спад в сектора.

През май темпът на спад на строителството се ускори до 11.8% на годишна база (-9.4% за април). Спадът бе следствие от свиване на сградното строителство с 12.6% и на цивилното и инженерното строителство с 10.8%. Доброто представяне на цивилното и инженерно строителство през 2015 г., резултат от проактивната публична политика за рехабилитация и изграждане на пътна инфраструктура, както и за изграждане, реконструкция и модернизация на обществени сгради и съоръжения, от началото на 2016 г. бе прекратено. "Причина за това е приключването на стария програмен период за усвояване на европейски фондове. Очаква се спадът в този сегмент да се задържи през 2016 г. на фона на свиване на сградното строителство с намаляващ темп", обясни Калчев.

Анализът отчита рекорден бюджетен излишък към края на май. Той се равнява на 2.8 млрд. лв., повече от същия период на 2015 г., когато той е бил 1.1 млрд. лв.

Текущата сметка на платежния баланс премина в положителна през май. В структурата ѝ салдото на първичния доход се подобри, докато салдата на външната търговия, услугите и вторичния доход се влошиха. През май преките чуждестранни инвестиции бяха повече от нивото им година назад.

Паричната статистика на БНБ отчита отново годишно намаление при новоотпуснатите кредити с 1.1% през май, като от ноември 2015 г. това е най-ниският намаляващ темп. "Освен забавения годишен спад, положителен сигнал от страна на кредитирането беше нулевият резултат на месечна база през май, след ръст от 0.3% през април и от 0.1% през март. Ако месечният ръст продължи, той ще доведе до нарастване на кредитирането на годишна база", допълни Калчев.

[Frog news](#)

✓ 80 000 българи работят сезонно в Гърция

Близо 80 000 българи работят сезонно в Гърция. Това обяви социалният министър Зорница Русинова. По думите ѝ би било полезно преди старта на активния сезон да има двустранни инициативи между нашата страна и съседката ни.

Русинова обсъди възможностите за обмен на информация по отношение на сезонните работници с гръцкият си колега Георгиос Катругалос. Министър Русинова отбеляза още, че ще предостави повече информация както на работниците, така и на работодателите.

Българският министър на труда и социалната политика поощри инициативата да бъде организиран излет за български и гръцки деца със специални нужди или лишени от родителски грижи. Русинова изрази още увереност, че ако се работи за сътрудничество в тази посока, ще има и по-добро взаимодействие между двете държави.

[Сега](#)

✓ Все по-малко младежи искат да трупат опит като чиновници

Все по-малко млади хора с образование и без да са работили по специалността си искат да трупат опит като чиновници. Програмата "Старт на кариерата", която позволява на млади хора до 29 г. да работят 9 месеца в държавната и общинската администрация, е загубила първоначалната си привлекателност. Това показват данните на социалното министерство в отговор на депутатски въпрос. Ефективността на програмата също е много ниска - 25 на сто от младежите, работили като чиновници, остават на постоянна работа след изтичане на субсидирания период. Останалите се връщат на пазара на труда, но пък с трудов опит.

Тази година интересът е много малък - 376 кандидати, които са даже по-малко от обявените позиции - 509. Ведомствата и областните администрации са одобрили едва 179 младежи. За сравнение през 2014 г., когато започна програмата, 3093 млади българи са кандидатствали за работа в администрациите, а 1124 са назначени.

"Старт на кариерата" се изпълнява с пари от националния бюджет. По нея младежи до 29 г. с висше образование, но без опит по специалността си, се назначават в министерства и общини за 9 месеца като редови служители, но извън щатната бройка. Заплатата им се определя всяка година от кабинета. За 2016 г. тя е 500 лв., а в Националния план за заетост за тази

година са заделени близо 6 млн. лв., с които да се осигури заетост на 1100 младежи. Администрациите на ведомствата, областните и общинските управи заявяват всяка година колко места могат да отворят по програмата.

От МТСП обясниха пред "Сега", че тазгодишната кампания се провежда с неусвоените средства по програмата от 2015 г., когато да стажуват са поискали 1783 младежи, а одобрени са били само 763. От там не коментираха конкретно какви са причините за слабия интерес в последните една-две години. От ведомството смятат, че той се дължи на "подобряване на ситуацията на пазара на труда и увеличаване на заетостта в частния сектор". И посочват, че над 21 хил. млади хора за първите шест месеца на годината са започнали работа. По "Младежка заетост" досега се трудят 9438 младежи, а по "Обучение и заетост за младите хора" - почти 13 хил.

ЕФЕКТИВНОСТ

От общо 2066 млади висшисти преминали през стажове в администрацията 25% (само 490) са подписали постоянен трудов договор. Останалите са отишли пак на борсата или са си намерили веднага работа при друг работодател, но от МТСП не дават данни за тях. Въпреки тези данни и въпреки спада на интереса на младежите социалният министър Зорница Русинова посочва, че "Старт на кариерата" винаги е сред първите по ефективност сред субсидираните с национални пари програми.

Агенция "КРОСС"

✓ Работата без трудов договор е проблем в малките и средните фирми

/КРОСС/ За двата месеца активен летен сезон установените случаи на работа без сключени и регистрирани в НАП писмени трудови договори са 86. Това съобщиха от Главната инспекция по труда, цитирани от БТА.

За 2015 г. от инспекцията могат да предоставят данни за контрола през целия сезон от три месеца - юни, юли и август. За този период през 2015 г. случаите на работа без трудов договор, установени по време на кампанията по морските курорти, са били 152.

От институцията уточняват, че по принцип работата без трудов договор е проблем в малките и средните фирми и контролът по морските курорти не прави изключение от тази практика. По тази причина инспекцията планира всяка година специална мярка в малките и средните предприятия с цел превенция на сивата икономика.

От началото на летния сезон контролните органи са извършили 952 проверки в 906 предприятия с 11 042 заети в тях.

Най-много нарушения по разпределението на работното време са най-честото нарушение по време на сезонната заетост, констатира от инспекцията.

За юни и юли при проверките в предприятия със сезонен характер по морските курорти са установени 233 такива нарушения. Най-често става въпрос за нерегламентираното полагане на извънреден труд, неспазване на изискванията за междуседмична и междудневна почивка, липса на документи на обектите, от които да е видно кой работник кога се е явил на работа и кога трябва да е приключил работният му ден.

За установяване на нарушенията на работното време се налагат по няколко посещения на обектите дори в един и същ ден. Необходимо е и съдействие на самите работещи, каквото обикновено инспекторите не получават, коментират от инспекцията.

По заплащането на труда установените нарушения през юни и юли са 134, като най-често не се заплаща с увеличение положеният нощен труд и работата в почивни дни.

По време на проверките за трите най-активни месеци през сезон 2015 г. са установени 606 нарушения, свързани с разпределението на работното време, а по заплащането на труда - 144.

В отговор на въпрос дали са открити нов тип нарушения, характерни за този летен сезон, от инспекцията посочват, че не може да се каже, че има нов тип, а продължава тенденцията сигнали да се подават, след като хората вече са напуснали работните си места или договорите им са прекратени. В тези случаи те трябва да се обърнат към съда, а от инспекцията могат единствено да санкционират работодателя.

Друга тенденция е да се иска съдействие от инспекторите по труда за изплащане на договорено устно част от възнаграждение. От инспекцията припомнят, че трудовата инспекция може да контролира изплащането на забавени възнаграждения единствено до размера, договорен писмено в трудовия договор и на хора, които все още са в трудови правоотношения с работодателите.

Поисканите разрешения за работа на непълнолетни от началото на годината до края на юли по предварителни данни са 4 221. Най-много искания за разрешения са постъпили в Бургас, Варна, Добрич.

За сравнение за цялата 2015 г. поисканите разрешения за работа на непълнолетни са 2709, а дадените - 2605.

Основно разрешения се искат за работа на непълнолетни в обекти със сезонен характер от сферата на туризма - хотели, ресторанти, търговски обекти. Най-често разрешения се искат за длъжностите сервитьор, помощник-готвач, кухненски работник, барман, аниматор, продавач-консултант и т.н.

Отказите се издават най-често, когато става дума за вредни условия на труд или работата не съответства с физическите възможности на непълнолетните.

За непълнолетните е забранен нощният труд (който за ненавършилите 16 г. е положеният след 20 ч., а за ненавършилите 18 г. - след 22 ч., до 6 ч. сутринта). Работният им ден е 7 часа, нямат право да полагат извънреден труд, имат право на удължен отпуск от 26 дни вместо от 20 дни.

Данните за установените случаи на работа на непълнолетни без разрешение от Инспекцията по труда са 36. Това нарушение е квалифицирано като престъпление и е сезирана прокуратурата. По принцип нарушенията при работа на непълнолетни са единични и обикновено са свързани с невписване в трудовия договор на удължения годишен отпуск,

както и намаленото работно време от 7 часа дневно и 35 часа седмично. Допуска се и нерегламентирано полагане на извънреден труд - повече от 7 часа на ден.

След промяната в Кодекса на труда непълнолетните, според която ненавършилите 18 г. могат да полагат труд до 22 ч., почти не се установяват случаи на нерегламентирано полагане на нощен труд, т.е. след 22 ч. Преди това и за тях, както и за ненавършилите 16 г., ограничението беше до 20 ч., припомнят от инспекцията.

Икономика

✓ Швейцарците харесват български храни

Те са дегустирали кисело мляко и сирене, кашкавал, сладка от горски плодове и биомед

Швейцарското посолство в София представи традиционни български фермерски храни на официалния прием за националния празник на Швейцария. Гостите дегустираха овче, биволско и козе прясно и кисело мляко и сирене, кашкавал, сладка от горски плодове и биологичен билков мед от НАТУРА 2000 зони в Западна и Централна Стара планина.

Идеята на Швейцарското посолство да предлага на своите приеми дегустация на натурални фермерски храни от Балкана започна през 2014 и вече се превръща в добра традиция.

Тези фермери, както също дребни и малки производители от Балкана са подпомогнати по проекта "За Балкана и хората" да стигнат по пазара със своите продукти и да популяризират екотуризма. Проектът въведе също и иновативни схеми като плащане за екосистемни услуги, с които се насърчават ползите за местния бизнес от опазените пасища и водни екосистеми. Наскоро "За Балкана и хората" бе отличен с Наградата НАТУРА 2000 на Европейската комисия (раздел Социално-икономически ползи) за това, че показва как опазването на природата и икономическото развитие могат да вървят ръка за ръка, от полза и за природата, и за хората в селските райони.

Резултатите от проекта демонстрират в едно от най-бедните места на Европа, че районите с висока природна стойност могат да привличат инвестиции от типа "2 в 1": устойчиво развитие и опазване на природата. Вече има модел, който може да бъде приложен и в други райони на България. Той показва, че НАТУРА 2000 зоните предлагат реална възможност за създаването на продукти и услуги с високо качество и природна стойност, чието търсене в България и Европа расте.

Телевизия Блумбърг

✓ Търси се новото иновативно предприятие на годината

Конкурсът има за цел да популяризира успешните бизнес модели, основаващи се на иновациите и новите технологии Фондация "Приложни изследвания и комуникации", с подкрепата на Enterprise Europe Network – България, в партньорство с Bloomberg TV България и Investor.bg, обявяват 12-ото издание на Конкурса "Иновативно предприятие на годината 2016". В конкурса под патронажа на президента на България Росен Плевнелиев и с подкрепата на Enterprise Europe Network – България, в партньорство с Bloomberg TV България и Investor.bg, могат да участват активни български фирми, които имат успешно разработена и внедрена иновация през последните три години. Срок за подаване на номинации по електронен път – 15 октомври 2016 до 24:00 часа.

Конкурсът има за цел да популяризира успешните български бизнес модели, основаващи се на иновациите и новите технологии. Наградата е призната и от Европейската комисия за най-добра национална практика за подкрепа на иновативното развитие. Победителите се обявяват на ежегодния Национален иновационен форум, планиран за началото на декември 2016.

Кандидатите се оценяват в категории по специална методология от експертна група и от жури според въздействието на отличените иновации. Досега близо 70 фирми бяха отличени за своите постижения. Те получиха наградите си лично от българския президент.

"България е първата държава в ЕС, която създаде отделна оперативна програма за образование и иновации. Всички заинтересовани страни трябва да предприемат мерки в подкрепа на иновативни и конкурентоспособни образование, наука и бизнес, което да доведе до иновации, както в традиционните сектори, така и в секторите с висока добавена стойност, включително тези, които допринасят за опазването на околната среда", заяви президентът Росен Плевнелиев при откриването на 11-ия Иновационен форум.

Фирмите участници в конкурса оценяват високо ползите от участието си.

"Полученото отличие допринесе за самочувствието на целия ни екип и за увеличаване на авторитета ни в страната и в чужбина", коментира д-р Лилия Желязкова, изпълнителен директор на "БалБок Инженеринг" АД.

"За нас тази награда е наистина значимо признание за иновационната политика на А Дейта Про ООД", казва и Антон Тодоров, мениджър "Бизнес развитие" на АИИ Дейта Процесинг.

"Тази награда ни осигури популярност. В резултат, "Мобайл Системс" ООД стана предпочитан работодател, " допълва и Вела Вълкова, Мениджър онлайн канали в "Мобайл Системс" ООД. "Успяхме да заинтригуваме и Президента, който ни спомена в интервю за германски ежедневник," завършва Калин Класанов, съ-основател на Роо Брандс ООД.

Подробности за конкурса:

Всички издания на Конкурс за иновативно предприятие на годината

Националният конкурс "Иновативно предприятие на годината 2016" стартира през 2004 г. Наградите се присъждат в категории според въздействието на отличените иновации като:

- Пазарно лидерство (награда за иновативен продукт, наложил се на международния пазар)
- Качество на живот (иновация, имаща потенциал или довела до подобряване качеството на живот на потребителите)
- Зелена иновация (иновация в областта на устойчивото и екологично съобразено развитие)

- Иновационен мениджмънт (съгласно международно признатите критерии на IMP³rove–European Innovation Management Academy)
 - Социална иновация (нови продукт, услуга или модел, които отговарят на социални потребности и създават нови социални отношения)
 - Иновация в креативните индустрии (иновации чрез дизайн, дигитални игри, архитектура и дизайн на градска среда, филмова и музикална индустрия)
 - Иновативно новостартирало предприятие (до три години от създаването му)
 - Иновации за развитие на таланти (Иновация за развитие на таланти - инициативи в подкрепа на развитието на човешките ресурси, млади таланти и предприемачи)
- За повече информация посетете уебсайта на конкурса или ни пишете на e-mail: innoaward@online.bg, тел: 02/ 9733000 (в. 437)

Капитал

✓ Туризмът става все по-значим фактор за развитието на Югоизточна Европа

Туризмът става все по-голям фактор за развитието на държавите от Югоизточна Европа, включително и България, сочи изследване на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). Българската икономика е сред зависимите от туризма държави, като секторът формира 7% от БВП, а в някои страни от региона той надхвърля 10 и дори 20% от БВП, като тенденцията в последните години е този дял да се увеличава. Държавите от Югоизточна Европа могат да очакват все по-силни туристически сезони през идните години, които да помогнат на икономическото положение в региона, са сред изводите от анализа. Въпреки това според скорошен доклад на Световния икономически форум върху туристическата индустрия Югоизточна Европа има проблеми със създаването на конкурентоспособност. Част от причините за това са лошата инфраструктура и бизнес среда, както и безприоритетността на туризма.

Силата на туризма расте

В последните години туризмът увеличава силата си като източник на работни места и икономически растеж. Страните от Югоизточна Европа, които към 2014 г. са посрещнали общо почти 60 млн. туристи, отбелязват и най-забележим растеж - с над 15 млн. увеличение на човешкия поток за пет години. Причината за това е излазът на Черно и Средиземно море, близостта до Западна Европа и Русия.

Някои страни като Черна гора, Хърватия и Албания дължат между 15 и 20% от БВП на туризма. България също попада в графата на зависимите икономически от туризма с близо 7% от БВП, което ни отрежда девето място в класирането. Гърция също е силно зависима от този бранш, а тежестта му е средна в страни като Турция и Украйна. За Русия, Казахстан и Киргизстан туризмът няма почти никакво икономическо значение.

Най-голямо увеличение на дела на туризма към БВП за последните 5 години регистрира Грузия - почти 6% ръст, следвана от Хърватия, Гърция, Кипър и Естония, където увеличението е около 3-4%, а при Черна гора, Латвия и Армения е между 2.5 и 1%. България, Сърбия и Словения обаче бележат незначителен ръст за изследвания период. Според доклада някои от причините България да изостава с ръста си са замърсеният въздух в страната, както и липсата на точна стратегия за привличане на туристи.

Откъде идват туристите

Близо 60% от туристите в България идват от ЕС, като 32% от тях са от еврозоната. Доминанцията на европейски туристи е най-забележима в Хърватия, където над 80% от пристигащите в страната идват от държава - членка на Европейския съюз. Руснаците обичат да почиват най-много в Кипър и Черна гора, където те са близо четвърт от общата бройка туристи.

В класацията за конкурентността на туристическия сектор, изготвена от Световния икономически форум, България се нарежда на 49-о място от 141 държави, като от държавите от региона пред нея са само Гърция, Хърватия и Кипър. Слаби позиции страната бележи при бизнес средата, сигурността, приоритетизацията и достъпа до въздушен транспорт. Силните страни според доклада са в чистотата и хигиената и туристическите услуги.

Класа

✓ Наши експерти: Въвеждането на еврото няма да вдигне цените

България е готова да започне подготовката за въвеждането на еврото. Това обяви премиерът Бойко Борисов в понеделник. Готови ли сме за еврото и какви ще са плюсовете и минусите от въвеждането му обясняват експерти пред "Стандарт". Андрей Георгиев, изпълнителен директор на финансова къща "Логос":

За дълъг период от време влизането ни в еврозоната беше цел на различни правителства. Тя беше гонена понякога по-активно, а понякога – не толкова. На база на стандартите и критериите, с които са излизали официално, ние сме отговаряли. Доколкото става ясно досега, неприемането ни в еврозоната е било по-скоро някакъв политически въпрос. Едното становище с оглед на проблемите в момента в ЕС е, че няма смисъл да се бърза да се влиза в еврозоната. Тъй като това ще носи повече негативи. От гледна точка обаче особено на банкерите и финансистите в страната, чието мнение споделям и аз, е, че влизането в еврозоната би донесло смаяване на лихвите, на които ние можем да получаваме финансиране от Европа. Тоест това би трябвало да се отрази положително на цялата ни икономика тъй като ще имаме по-голям и по-евтин ресурс. Икономическият смисъл на влизането в еврозоната и приемането на еврото като разплащателна единица е в това, че, първо, ние изцяло вече ще бъдем поднадзорни лица на Европейската централна банка и оттук вече ще можем да черпим евроресурс много по-евтино, който да бъде насочен към реалната икономика.

Моите лични впечатления са, че в този период от вече 7 г., в които сме членове на ЕС, основните цени на продуктите, които ползваме всеки ден, са близки, равни, а понякога и по-високи от тези, които съм виждал в Европа, когато отивам да пазарувам. Включително цените на енергоресурси като електричество у нас са по-ниски от европейските. Това, което се наблюдава в други страни, влезли в ерозоната и приели еврото - че веднага цените са се удвоили - не би трябвало да се случи в България. Защото поне при хранителните продукти това изравняване у нас вече се е случило.

Тук купуваме шоколад "Милка" за 1,90 лв. Той се продава за 1 евро във Франция и в Германия

Няма как цената му да стане 3 евро, няма логика в това. Възможно е да поскъпнат някои услуги, но те могат да поскъпнат само ако отсреща има човек, който може да ги плати. Чувал съм примера, че кафето било една драхма, а след влизането в ЕС, станало 2 евро. Не сме застраховани, че изведнъж и при нас цената на едно кафе от 1 лев няма да стане 1 евро, но въпросът е дали това кафе ще бъде потребявано и дали кафеджията после няма да е принуден да смъкне цената, защото до него ще се продава по-евтино кафе.

Красен Станчев, икономист

България отдавна е готова да започне подготовка за въвеждане на еврото. Въпросът е, че еврозоната не е готова. Страната ни покрива повечето критерии, има повече техническа работа, която трябва да бъде свършена. Но еврозоната не е стигнала стандартите на България, за да се присъедини страната ни към нея. Имам предвид стандарти на правителствени разходи, дефицити, дългове. Второто нещо, което може да се случи, е кредитите за правителството допълнително да поевтинят. България ще бъде в чакалнята за еврозоната най-малко 2-3 г. Всъщност може да бъдем в нея неопределено време. Има по-важни обаче от това неща в момента, като управлението на закона, стабилността на банковата система, въздържането по този повод от всякакви промени в принудително изпълнение, правила за прозрачност и т.нар. "двоен одит". Бих се съсредоточил по-скоро към съдебната реформа.

[Телевизия Блумбърг](#)

✓ Готова ли е България да приеме еврото?

Никола Янков, председател на СД на Експат Капитал, в Бизнес старт, 03.08.2016

България е готова за влизане в "чакалнята" на еврозоната от няколко години насам. В програмата за управление и реформиране на банковата система, публикувана през ноември 2015 на сайта на БНБ, става ясно, че членството в Единния надзорен механизъм (ЕНМ) за България вече не е поставено като цел, т.е. централната банка няма намерение да придвижи страната към влизане в еврозоната или ЕНМ на банковата система. Това каза Никола Янков, председател на СД на Експат Капитал, в предаването "Бизнес старт" с Йоанна Николова по Bloomberg TV Bulgaria.

Членството на България в еврозоната би задълбочило интеграцията на страната с ЕС, коментира още той. Според него в момента България се намира в неизгодна позиция при евентуални процеси на дезинтеграция на съюза, поради което "би било адекватно от гледна точка на политическите приоритети на страната да заявим официално своето намерение". Причината да не се прави стъпка в тази посока най-вероятно се дължи на опасенията за загуба на суверенитет върху надзора на българската банкова система, смята експертът.

Янков коментира още очакваните резултати от стрес тестовете на банките в България. Според него, ако бъдат по-пълно представени данните от тях, "това би било аргумент в полза на членството на България в еврозоната, тъй като теоретично ще се види, че страната има стабилна и перспективна банкова система".

Вижте повече във [видеото](#).

[Банкеръ](#)

✓ „Евростат“: Производствените цени в ЕС скачат с 0.8 на сто

За втори поред месец производствените цени в Европейският съюз (ЕС) и еврозоната се увеличават, показват данните на европейската статистическа служба "Евростат" за юни.

Месечното увеличение на територията на ЕС е 0.8%, а в еврозоната - 0.7 на сто. През май ръстът и в еврозоната и в ЕС е бил в размер на 0.6%.

На годишна база обаче европейската статистика отчита спад на производствените цени от 2.9% в страните-членки и 3.1 на сто в еврозоната.

Месечното повишение на територията на ЕС се дължи основно на ръста на производствените цени в енергийния сектор – 2.8% и на тези на стоките за междинно потребление – 0.3%.

Скок на промишлените цени през юни е отчетен на територията на целия ЕС, с изключение на Кипър, където спадът е достигнал 0.2%. Най-сериозно увеличение на производствените цени е отчетено в Холандия – 2.6%, Дания- 2.5% и Испания – 1.8 на сто.

В еврозоната влияние върху цените на производител оказват същите сектори. Като общият ръст на производствените цени в цялата индустрия, с изключение на енергетиката е 0.2 на сто.

Спадът на производствените цени на годишна база в еврозоната се дължи основно на енергийния сектор. При него годишният спад през юни е достигнал 8.7%. Освен него влияние върху този резултат е оказал и спадът на производствените цени на стоките за междинно потребление, които през юни са поевтинели с 2.6%.

На територията на ЕС е отчетено понижение на производствените цени в същите сектори. Като в енергетиката той е бил в размер на 8.6%, а при междинните стоки – 2.3 на сто.

Цените бележат ръст на годишна база единствено в Малта – с 1%.

И у нас производствените цени отчитат месечно увеличение. Като през юни спрямо май те са нараснали с 0.4%. В сравнение с предходната година те бележат спад от 4.2 на сто.

И в Гърция и Румъния е отчетена сходна тенденция. Като месечното увеличение там е съответно 0.5 и 0.6 на сто. В северната ни съседка годишният спад на производствените цени е в размер на 2.7%, докато Гърция отчита най-големия спад на територията на ЕС - 7.3% на сто.

[Днес+](#)

✓ Двоен удар върху еврозоната: стачки и атентати дърпат икономиката надолу

Терористичните нападения и стачките във Франция попречиха на възстановяването на икономиката на еврозоната. Следващият удар ще бъде нанесен от последиците от "Брекзит".

Възстановяването на икономиката на еврозоната се оказа кратко – през второто тримесечие растежът в сравнение с първото се забави двойно до 0,3%. На годишна база БВП на еврозоната нарасна с 1,6% след 1,7%, съобщи Евростат.

Не се промени и БВП на втората по големина икономика на блока – Франция /след рекордния от 2013 г. ръст от 0,7% през първото тримесечие/ и Австрия /0,6%/ , забави се е най-бързо развиващата се икономика в региона – Испания – до 0,6% от 0,7%.

Темповете на растеж на страните от еврозоната през първото тримесечие свидетелстват, че БВП на валутния съюз отново достигна нивата отпреди кризата, регистрирани през първото тримесечие на 2008 г. Основният стимул за растеж бе свързан с намаляването на цените на петрола. Възстановяването на цените на "черното злато" лишиха икономиката на еврозоната от мотор на растежа, пише "Уолстрийт джърнъл".

Но най-зле се отразиха на показателите данните от Франция, смятат анализаторите на "Морган Стенли". Националният статистически институт на Франция (Insee) очакваше растеж на БВП от 0,3%. Но статистиката се оказа разочароваща. Инвестициите в строителството и производството се свиха. Разходите на домакинствата не отбелязаха никакъв ръст. Те трябваше да бъдат стимулирани от Евро-2016 /през първото тримесечие в резултат на покупката на билети те нараснаха с 1,2%/ , но френската икономика се сблъска с двоен удар – вълната от стачки и последиците от терористичните актове през 2015 и 2016 г.

Трагедията в Ница бе поредният кървав атентат, който разтърси Франция.

Трагедията в Ница бе поредният кървав атентат, който разтърси Франция. / БГНЕС

Продължителните стачки доведоха до недостиг на горива и сериозни прекъсвания в работата на транспортната система, отбелязва "Ведомости". А терористичните атентати – до намаляването на туристите в разгара на сезона с почти 600 000 души /данните са на Евростат/. Най-много са се свили разходите за ресторанти и хотели, съобщава Insee. Хотелската верига Accorhotels SA предупреди, че атентатите са я лишили от 23% от нейната чиста печалба. "Сега, хората предпочитат да пътуват до Ню Йорк вместо до Париж. Защото в Голямата ябълка се чувстват в безопасност", заяви пред "Уолстрийт джърнъл" финансовият директор на веригата Жан-Жак Морен. "Ние растем в цялата еврозона, с изключение на Франция, която пострада от стачки и атентати", заяви изпълнителният директор на веригата магазини Carrefour SA Жорж Плас.

Еврозоната навлиза в траекторията на умерените темпове на растеж, пише "Файненшъл таймс". "Растежът на БВП ще се забавя до края на годината", очаква Джек Алън от "Кепитъл Економикс". На резултатите от третото тримесечие влияние ще окажат и резултатите от референдума във Великобритания. Според оценката на икономиста от BNP Paribas Клементе де Луси през следващата година "Брекзит" ще струва на еврозоната 0,5% от БВП. /БГНЕС

[Инвестор.БГ](#)

✓ Златото прекрати двуседмичната губеща серия

Цената на благородния метал се повлия от разочароващите данни за ръста на американската икономика през второто тримесечие.

Цената на златото се повиши рязко в петък и затвори сесията близо до тригодишен връх, след като нови макроикономически данни показаха, че американската икономика е нараснала по-бавно от очакваното. Това накара пазарните участници да понижат очакванията си за евентуално повишение на лихвените проценти от страна на Федералния резерв на САЩ, съобщи Investing.com.

Златото с доставка през декември на платформата Comex в Ню Йорк поскъпна до 1 362 долара за тройунция, най-рязкото повишение от 11 юли, след като финишира на ниво 1 362 долара за тройунция, като поскъпването възлезе на 16,30 долара (1,22%).

В понеделник към 9:30 часа българско време ценният метал поевтинява с 0,25% до 1 354,05 долара за тройунция.

Предварителните данни от министерството на търговията в САЩ показаха, че икономиката е нараснала с 1,2% годишен темп на ръст през второто тримесечие, което беше далеч под очакванията за около 2,6%. Ръстът през първото тримесечие беше ревизиран надолу от 1,1% до 0,8%.

Разочароващите данни понижиха вероятността за скорошно повишение на лихвите от страна на Фед. Според пазара на фючърсите върху федералните фондове шансът за затягане на паричната политика през септември е 12%. Вероятността за декември е 33%.

Доларовият индекс, който измерва силата на американската валута спрямо шест други валути, се понижи до петседмично дъно на ниво 95,34 пункта.

В петък дневното понижение възлизаше на 1,2%, а седмичното – на 2,1 на сто.

Слабият долар обикновено е от полза за цената на златото, тъй като благородният метал става привлекателен като алтернативен актив. Освен това суровините, деноминирани в долари, стават по-евтини за притежателите на други валути. В сряда миналата седмица Фед остави лихвите без промяна и заяви, че рисковете пред краткосрочните икономически перспективи са се понижали. Централната банка обаче не сигнализира ясно дали има намерение да повишава лихвените проценти до края на тази година.

Цената на златото реагира на промени в лихвените проценти и постепенно повишение на ставките е по-малка заплаха за цените на благородния метал отколкото серия от няколко повишения.

За седмицата златото поскъпва с 33,30 долара (1,96%) и прекрати двуседмичната губеща серия. За месеца цената се повиши с 3%.

От началото на годината златото поскъпна с близо 26%.

По-рано през юли цените скочиха до двугодишен връх от 1 377,50 долара за тройунция заради опасенията за глобалния растеж след изненадващите резултати от британския референдум.

Също на платформата Comex фючърсите върху среброто с доставка през септември поскъпнаха в петък с 0,77% до 20,34 долара за тройунция. За седмицата поскъпването е 46,5 цента (1,57%), а за юли – 9,7%.

Медта с доставка септември поскъпна с 1,2 цента (0,57%) в петък и финишира на ниво 2,221 долара за паунд. За седмицата индустриалният метал поевтиня с 2 цента (0,63%).

[Money.bg](#)

✓ Доларът набира сили след дни на отслабване

В хода на днешната азиатска валутна търговия американския долар укрепва спрямо еврото след същественото пред предишната сесия.

Сутринта за едно евро даваха 1,1206 долара в сравнение с \$1,1224 при закриването на търговията във вторник.

Вчера американските пари поевтиняха с 0,5% спрямо общата валута във връзка с отслабналите надежди за скорошно вдигане на лихвите в САЩ.

Статистическите данни за американската икономика, които излизат в последно време, и особено тези за динамиката на Брутният вътрешен продукт, са разочароващи, отбелязват анализаторите на FXPrimus, цитирани от MarketWatch. БВП през второто тримесечие е нараснал с 1,2% при очаквания за ръст от 2,5 на сто, коригираните данни за първото сочат растеж от едва 0,8%, минимален темп за последните две години.

Курът на йената спрямо долара слабо спада след скота от 1,5 на сто във вторник на фона на разочароващите за експертите и пазарите действия на японските власти.

Днес сутринта за един долар даваха 101,05 йени в сравнение с 100,89 при закриването на вчерашната сесия.

В същото време курсът на еврото е 113,26 йени, при 113,23 йени за евро във вторник.

Вчера японското правителство утвърди бюджетно – данъчни стимулиращи мерки в обем 28 трилиона йени (\$274 млрд.), включително допълнителни разходи за текущата финансова година в размер на 4,6 трлн. йени. Но инвеститорите не вярват, че бюджетните стимули ще могат да решат всички проблеми на Япония и да спасят страната от дефлацията.

[Капитал](#)

✓ Мобилните и облачните услуги стават двигател на технологичната индустрия

Последните финансови резултати на технологичната индустрия показват, че мобилните и облачните услуги започват да се превръщат в двигател за печалбите, пише Wall Street Journal. Отчетите на Facebook и компанията майка на Google – Alphabet, за миналото тримесечие показват, че печалбите им се подобряват благодарение на повишеното използване на мобилни устройства и ръста на разходите за мобилни реклами. Същевременно резултатите на Amazon и Microsoft надминаха очакванията на пазарите благодарение на бизнеса им със съхранение на данни за други компании, известен като облачни услуги.

"Големите играчи стават още по-големи. Хората ползват интернет все повече и повече, имат постоянен достъп през своите смартфони, скоростите се увеличават. Цялата тази информация трябва да се съхранява някъде, за което се използват облачните услуги", коментира Бен Шачър, анализатор в Macquarie Group.

Взаимна обвързаност

Двете технологични тенденции се стимулират взаимно. Мобилните устройства все повече изместват персоналните компютри, което увеличава търсенето на облачни услуги. Ограничените възможности за съхранение на данни на самите смартфони и общото увеличение на интернет трафика изискват все повече информация да бъде прехвърляна в облака. Тази обвързаност датира поне от едно десетилетие, но тенденцията се е ускорила рязко през последните няколко години. Първоначално облачните услуги бяха ограничени до сваляне на песни чрез платформи като iTunes. Впоследствие секторът преживя експлозивен ръст на мобилните приложения, услугите за стрийминг и други възможности, които изискват все по-мощно използване на сървъри.

"Виждаме, че мобилната и облачната инфраструктура вървят ръка за ръка и взаимно стимулират развитието си", коментира Бен Стантън, анализатор в изследователската фирма Canalys. Според неговата оценка корпоративните разходи за облачни услуги са нараснали с 52% на годишна база през второто тримесечие основно благодарение на повишеното използване на мобилни устройства.

Същевременно резултатите на фирмите в хардуерния бизнес показват смесена картина. Години наред прехвърлянето на потребителите към мобилни устройства осигуряваше нарастващи печалби на производители на смартфони като Apple.

Сега обаче продажбите на смартфони започват да се забавят, което се отразява на резултатите. Продажбите на iPhone спадат вече второ поредно тримесечие, което е довело до понижение на печалбата на Apple с 27% на годишна база.

Все пак някои азиатски производители като Huawei Technology и Samsung Electronics продължават да отчитат ръст на продажбите. Производителят на процесори за мобилни устройства Qualcomm постигна повишение на тримесечната печалба с 22%, дължащ се основно на поръчките от китайски производители.

Нова фаза

Като цяло обаче мобилната ера навлиза във фаза, в която печалбите все повече се насочват към компаниите с интернет и софтуерен бизнес, които капитализират повишеното използване на смартфони от страна на потребителите. На фона на спада на продажбите на смартфони Apple отчита 19% ръст на приходите от мобилни услуги. Най-големите печеливши обаче са Google и Facebook, които привличат голяма част от рекламодателите благодарение на широката си потребителска база. Facebook отчита, че мобилните реклами отговарят за 84% от приходите ѝ през последното тримесечие в сравнение с 11% през 2012 г. Печалбата на социалната мрежа почти се е утроила на годишна база и достига рекордните 2.1 млрд. долара. Мобилният бизнес е спомогнал и за ръста на приходите с 21% на Google. Компанията заявява, че клиентите все повече предпочитат да пускат рекламите си през мобилни устройства. Сред причините за това е подобряването на мобилните варианти на уебсайтовете, както и по-добрите условия за мобилна реклама, предлагани от технологичните компании като Google.

Възходът на облачните услуги се потвърждава и от резултатите на двата лидера в този сектор - Amazon и Microsoft. Приходите на Amazon от тези операции са скочили с 58% през второто тримесечие. Microsoft отчита 6.6% подобрене при облачните услуги, което е компенсирало спада с 3.7% при продажбите на софтуер. Други компании от компютърната сфера също се преориентират към мобилния бизнес. Един от примерите е производителят на периферни устройства за персонални компютри Logitech, който започва да предлага все повече продукти, свързани със смартфони и планшети.